

Hanns-Seidel-Stiftung i Diplomatska akademija
Javna diplomacija: imidž nacije i brendiranje

mVPEI, Zagreb, 2012., 189 str.; ISBN 978-953-95835-1-2

Zbornik radova *Javna diplomacija: imidž nacije i brendiranje* predstavlja sveobuhvatan pregled dvaju okruglih stolova koji su održani u Zagrebu 3. svibnja pod nazivom „Javna diplomacija, nacionalni imidž i brendiranje“ i 14. prosinca 2011. pod nazivom „Javna diplomacija: kulturna diplomacija, imidž nacije i brendiranje“. Okrugli stolovi organizirani su u suradnji njemačko-bavarske političke zaklade Hanns-Seidel-Stiftung i Diplomatske akademije Ministarstva vanjskih i europskih poslova, a kako bi se potaknula svijest o važnosti javne diplomacije, posebice u trenucima kada se bliži ulazak Hrvatske u Europsku Uniju. Osim izvještaja s okruglih stolova, zbornik koji je priredila ravnateljica ureda zaklade Hanns Seidel Aleksandra Markić Boban sadrži i uvodni rad dr. sc. Bože Skoke, docenta na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, pod nazivom „Važnost brendiranja države i uloga javne diplomacije u suvremenim međunarodnim odnosima – hrvatske mogućnosti i neiskorištene prilike“.

Zaklada Hanns-Seidel otvorila je svoj ured u Hrvatskoj 1. ožujka 1997., a njezino je djelovanje usmjereno na podupiranje hrvatskog ulaska u EU. Od samog otvaranja ureda zaklada surađuje s Diplomatskom akademijom Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Plod njihove suradnje mnoge su aktivnosti, između ostalog seminari za mlade diplomate „Europski integracijski procesi“, seminari retorike na njemačkom jeziku i radionica za rukovoditelje u diplomaciji. Okrugli stolovi na temu javne diplomacije, imidža nacije i brendiranja organizirani su prvi put 2004. i 2005. godine, a potreba za osvješćivanjem tih tema prisutna je i dalje.

Okrugli stol „Javna diplomacija, nacionalni imidž i brendiranje“ započeo je isječkom iz filma *Zagreb ganz persönlich* (hrv. *Zagreb sasvim osobno*) autorica Anike Rešetar i Ksenije Foretić u kojemu se moglo vidjeti na koji način Nijemci doživljavaju Zagreb i Hrvatsku. Uslijedilo je uvodno izlaganje ravnateljice Aleksandre Markić Boban. Prisutnima se potom obratio Ulrich Kleppmann, predstavnik zaklade Hanns Seidel za Mađarsku, Hrvatsku i Slovačku. Njegova Ekscelencija dr. Bernd Fischer, veleposlanik Savezne Republike Njemačke, u svom je uvodnom govoru istaknuo dobar smjer kojim se kreće hrvatska diplomacija. Uslijedila su obraćanja dr. sc. Mladena Andrića, ravnatelja Diplomatske akademije MVPEI RH, te zatim mr. sc. Andreja Plenkovića,

državnog tajnika MVPEI-a. Oboje su se složili kako je ulazak u EU korak naprijed za Hrvatsku.

Prva panel-rasprava pod nazivom „Javna diplomacija: komuniciranje sa stranom javnošću“ okupila je sljedeće sudionike: prof. dr. Alana Henriksona, The Fletcher School of Law and Diplomacy, Ulricha Kleppmanna, predstavnika zaklade Hanns Seidel za Mađarsku, Hrvatsku i Slovačku, mr. sc. Sanju Bach, glasnogovornicu ministarstva financija te mr. sc. Andreja Plenkovića, državnog tajnika MVPEI-a.

Kada je riječ o nacionalnom imidžu i brendiranju, panel-rasprava ukazala je na nekoliko ključnih pretpostavki za imidž Hrvatske. Prije svega, brendiranje države složen je proces u koji bi se trebale uključiti institucije i agencije za odnose s javnošću. Također, preduvjet uspješne javne diplomacije, ali i brendiranja Hrvatske, jest stvaranje slike o sebi samima te njezino kvalitetno predstavljanje drugima. U tom smislu suradnja s Europskom Unijom, SAD-om, NATO-om i susjednim zemljama čini bitnu sastavnicu spomenutog procesa.

Sudionici druge panel-rasprave, dr. sc. Mladen Andrić, ravnatelj Diplomatske akademije MVPEI RH, novinar Ante Gavranović, docent dr. sc. Božo Skoko i dr. Daniela Angelina Jelinčić s Instituta za međunarodne odnose u Zagrebu, govorili su o temi brendiranja i imidža Hrvatske.

S jedne strane ukazano je na negativnu političku i gospodarsku sliku Hrvatske u medijima, a s druge na medijski pozitivno popraćena područja znanosti, kulture, turizma i sporta. Kada je riječ o predodžbi zemalja bivše Jugoslavije, zaključeno je kako Hrvatsku istočni susjedi doživljavaju kao kulturnu zemlju. No u zapadnim je zemljama još uvijek nedovoljno prepoznatljiva. Upravo je oblikovanje privlačne i originalne priče uočeno kao ključno za kvalitetno brendiranje i prepoznatljivost Hrvatske.

Okrugli stol s tematskog područja javne diplomacije pod nazivom „Kulturna diplomacija – imidž nacije i brendiranje“ započeo je pozdravnim govorom Aleksandre Markić Boban, a zatim su se sudionicima obratili dr. sc. Mladen Andrić te Njegova Ekscelencija dr. Bernd Fischer.

Ulrich Kleppmann, predstavnik zaklade Hanns Seidel za Mađarsku, Hrvatsku i Slovačku, najavio je temu kulturne diplomacije te pozvao sudionike na prvu panel-raspravu. Njegova Ekscelencija Wieslaw Tarka, veleposlanik Republike Poljske, zatim ravnateljica Goethe Instituta u Zagrebu, Katrin Ostwald-Richter, Georg Christian Lack, direktor Austrijskog kulturnog foruma, i novinar Bayernkuriera, dr. Heinrich Maetzke, ukazali su na europska iskustva i slučajeve uspješne kulturne diplomacije Poljske, Njemačke i Austrije.

Upravo je ta rasprava pružila odličan uvod drugoj panel-raspravi pod nazivom „Kulturna diplomacija: pogled iz Hrvatske“. Sudionici rasprave, dr. sc. Božo Skoko, dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić iz Instituta za međunarodne odnose u Zagrebu, glavni tajnik Matice hrvatske Zorislav Lukić, mr. sc. Nina Obuljen, državna tajnica u Ministarstvu kulture RH, i Petar Barišić, načelnik samostalne službe za Hrvate u inozemstvu iz MVPEI-a, složili su se kako Hrvatska ima potencijala na području kulture, ali je on zasad nedovoljno prepoznat u svijetu, a jedan je od razloga za to strateška nedjelotvornost.

Posljednja je panel-rasprava naslovljena kao „Kulturna diplomacija: iskustva iz struke“ pružila priliku za dijagnozu aktualnog stanja hrvatske kulture. Sugovornici diskusije, dizajner Davor Bruketa, fotograf Damir Fabijanić, povjesničar umjetnosti Miroslav Gašparović, muzikologinja Seadeta Midžić i muzeolog Tomislav Šola, zaključili su kako hrvatskoj trebaju jasne i organizirane smjernice kulturne diplomacije.

Uvaženi sudionici okruglih stolova pružili su pregledan uvid u velik broj tema koje se tiču javne diplomacije. Budući da je riječ o izuzetno širokom i složenom području, najavljene su daljnje rasprave usmjerene prema odnosima diplomacije, znanosti, civilnog društva i medija.

Hrvoje Jakopović